

Imamo stav! (Eno ga u Bruxellesu!)

Hrvoje Šimičević

04.04.2014. 14:58   Europa   Ispiši

Foto: lokalnizbori.com

Koji je službeni stav Republike Hrvatske o situaciji u Ukrajini? Što Republika Hrvatska misli o novoj prijelaznoj ukrajinskoj vlasti, u kojoj sjedi više profašistički orijentiranih pojedinaca? Što misli o dosadašnjim postupcima Zapada koji je prihvatio ukrajinsku prijelaznu vlast, ponajprije o postupcima Europske unije kojoj pripada?

Stoji li Republika Hrvatska iza hladnoratovskih izjava Manuela Barrosa? Što, na koncu, Hrvatska misli o Rusiji i je li u kontaktu s ruskom stranom?

Od izbijanja napetosti u Ukrajini koje su dosad rezultirale ruskom aneksijom dijela ukrajinskog teritorija, Republika Hrvatska nije javno odgovorila na ova pitanja, niti ih je javnost, istinu za volju, posredstvom najtiražnijih medija postavljala. Oni rijetki analitičari koji su s margine promatrali "ukrajinsku" poziciju Hrvatske, više-manje su složni: Hrvatska ima čvrst stav, samo čeka da joj ga dostave iz Bruxellesa...

"H-Alter" je prošli tjedan poslao upit na adresu mjerodavnog Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, tražeći da se precizno izjasni o situaciji u Ukrajini, i svim drugim pitanjima navedenim na početku ovog teksta. No, do toga ni ovaj puta nije došlo

Upravo zbog navedenih razloga *H-Alter* je prošli tjedan poslao upit na adresu mjerodavnog Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, tražeći da se precizno izjasni o situaciji u Ukrajini, i svim drugim pitanjima navedenim na početku ovog teksta. No, do toga ni ovaj puta nije došlo. U potpunosti su zanemarili zamolbu za izjašnjenjem o Ukrajini, ulozi Zapada u postojećoj situaciji, aktualnoj prijelaznoj vlasti ili pak odnosu s Rusijom. Umjesto odgovora na pitanja iz resornog ministarstva preusmjerili su nas na svoju internetsku stranicu, pa da tamo sami potražimo njihove stavove.

Unatoč opetovanim telefonskim pozivima koji su okončavali obećanjima HDZ-a i SDP-a da će odgovori pristići tijekom tjedna, to se do zaključenja ovog teksta nije dogodilo

Unatoč uloženoj trudu, stavove na koncu nismo uspjeli pronaći. Pronašli smo samo priopćenja u kojima šefica hrvatske diplomacije **Vesna Pusić** iz Bruxellesa tvrdi kako medijska kampanja u Ukrajini želi od prijelazne vlade napraviti bastion radikalne desnice, što, tvrdi, nije točno, nego samo djelomično, budući da u svakoj zemlji EU postoji radikalna desnica. Nedaleko od ovog priopćenja, ministrica Pusić je poručila kako Rusija nema sluha za dijalog, a nešto dalje bilo je priopćenje u kojem je Republika Hrvatska nelegitimnim proglasila referendum koji je doveo do ruske aneksije Krima - što je jedini oblik stava koji smo pronašli. I to je bilo više-manje sve. Budući da na koncu nismo pronašli mišljenje Vlade o ukrajinskoj krizi, preformulirali smo pitanje. Pitali smo Ministarstvo vanjskih poslova postoje li možda stavovi i postupci unutar EU s kojima se Hrvatska načelno razilazi.

"Hrvatska razgovara sa svim EU partnerima s kojima dogovara zajedničke EU korake i stajališta Unije prema svim aktualnim pitanjima pa tako i ukrajinskoj krizi. I svi budući koraci koordinirat će se sa sugovornicima iz EU, a ovisno o situaciji na terenu", bio je jedini odgovor koji smo dobili.

Vlada, dakle, u najvećoj mjeri nije iznijela stavove Republike Hrvatske o ukrajinskoj krizi. A što misle najveće stranke u Hrvatskoj? Unatoč opetovanim telefonskim pozivima koji su okončavali obećanjima HDZ-a i SDP-a da će odgovori pristići tijekom tjedna, to se do zaključenja ovog teksta nije dogodilo. Tako je javnost ostala uskraćena stavova dvaju najjačih stranaka u Hrvatskoj glede ključne vanjskopolitičke teme u Europi, nedugo prije početka izbora za europski parlament, gdje bi o tome, ostvare li dobre rezultate, trebali diskutirati s ostalim članicama EU. Jedini koji su na koncu odgovore poslali bili su predstavnici ORaH-a i Hrvatskih laburista - stranke rada.

Andrea Feldman

andrea-feldman_orah.hr.jpg

"ORaH se zalaže za politiku poštovanja ljudskih prava, demokratskih procedura i promicanju mira i nenasilja u međunarodnim odnosima", kazala nam je **Andrea Feldman**, kandidatkinja ORaH-a za EU parlamentarne izbore, dodajući kako se samim time zalaže i za odgovornu i vjerodostojnu politiku Hrvatske glede situacije u Ukrajini. Na naše pitanje da prokomentira dosadašnji stav Hrvatske prema Ukrajini, i da li stav postoji mimo zaključaka EU i NATO saveza, predstavnica ORaH-a poručila je kako "ne žele kritizirati bez mogućnosti da ponude rješenja". "Članstvo Hrvatske u EU i NATO su činjenice, te se zalažemo da se hrvatska aktivnost u tim asocijacijama odvija na načelima koje zastupamo, a to znači na načelima suradnje, snažne diplomatske aktivnosti, miroljubivog rješavanja konflikata i zagovaranja demokracije i zaštite ljudskih prava", istaknula je Andrea Feldman, koja s osudom gleda na ponašanje Rusije po pitanju Krima, uz konstataciju da se u "samoj Rusiji provodi unutarnja represija i ograničavaju fundamentalna prava i slobode." Nismo, međutim, dobili odgovor na pitanje kako bi se ORaH postavio da je u poziciji izvršne vlasti, niti smo doznali njihove stavove o ukrajinskoj privremenoj vladi.

nikola-vuljanic.jpg

Dosta otvoreniji bio je zato laburist i zastupnik u Europskom parlamentu **Nikola Vuljanić**. Po njegovu mišljenju aktualna Vlada nije učinila ništa glede ukrajinske krize. "Vlada je po svom lijepom običaju rekla jedno odlučno 'možda' i onda zašutila. Ne znamo što Vlada misli o Rusiji na Krimu, o Rusiji na istoku i jugu Ukrajine, o korumpiranim tajkunima koji se opet - sada druga ekipa - natječu na ukrajinskim izborima, o antisemitskim i neonacističkim desničarima, o bankrotu Ukrajine ako joj se brzo ne pomogne. O svemu tome naša Vlada čvrsto štiti", kazao je Vuljanić, dodajući kako "hrvatska Vlada nema svoj stav i čeka da im ga ponudi netko od 'velikih', najčešće Njemačka". "Bude mi ponekad neugodno od tako bljutavog nedostatka karaktera i stava. Kao da smo Švicarska koja čuva svoje banke, a ne zemlja koja je pred manje od dva desetljeća izišla iz rata i tražila pomoć na sve strane. Možda je pragmatično, ali je i beskarakterno. No, kako ja nisam diplomat nego parlamentarac, mene ne vežu diplomatske uzance i mogu reći da bi Hrvatska trebala biti više država, barem s ovo malo suvereniteta što nam je ostalo", istaknuo je laburist.

Vuljanić je pritom svjestan kako Hrvatska ne može ni ekonomski ni bilo kako drugačije utjecati na situaciju u Ukrajini, a posebice na odnos Rusije i Ukrajine. "Ali, zemlja smo koja se borila za svoju slobodu i nije ju jeftino dobila. Zato, da smo na vlasti, sasvim sigurno ne bismo sakrivali svoja stajališta o takvoj krizi niti bismo čekali što će reći Njemačka ili neka druga zemlja pa da se tome priklonimo. Koliko god to bilo vrijedno, Ukrajina bi imala jasnu podršku za svoja nastojanja da se približi europskim asocijacijama i jasnu osudu svega onoga - s bile koje strane - što ju udaljava od tih vrijednosti. Iza toga bismo stali i ekonomski, u okvirima mogućnosti, a sigurno bismo se svojim glasom u EU i drugim asocijacijama zalagali za pravo Ukrajinaca da pristojno žive i da ih nitko ne ugrožava, niti izvana niti iznutra", kaže Vuljanić.

sdp_lokalnizbori.com.jpg

Kada je riječ o ponašanju i utjecaju Zapada na situaciji u Ukrajini, prvenstveno SAD-a i EU, Vuljanić smatra kako Zapad snosi dobar dio odgovornosti za stanje u njoj. "Pobuna protiv diktatora nije, to je valjda svima jasno, bila sasvim spontana. EU je upućivala snažne poruke podrške. Ponekad su to radili i osobno istaknuti političari na trgu Majdan. Moralni profil i status EU-a obvezuju ju na to, i to je bilo dobro. Ono što nije bilo dobro jest davati prazna obećanja i blefirati Rusiju", kazao je za *H-Alter* Vuljanić i dodao da ni EU a ni SAD ne shvaćaju stvarnu opasnost poticanja ekstremizma u Ukrajini.

"Trenutna privremena vlast u Ukrajini nije još pokazala što hoće i može. To je razumljivo, obzirom na okupaciju Krima, stalnu rusku opasnost i gotovo otvorene prijetnje, ali i obzirom na sastav te vlasti. Imam utisak da se žele malo odmaknuti od ekstremnih stavova desnice - koja je desnija od svega što mi poznamo - ali se boje reakcija. Pravi će se karakter vlasti vidjeti kad pokaže s koliko obzira će provoditi reforme i na koji će se način oduprijeti programima rezanja, ako im se uopće odupru. Mislim da je upravo tu i najveća opasnost za neposrednu budućnost Ukrajine. Atmosfera je zapaljiva, bolje reći zapaljena, narod je ludo siromašan i ako se teret prebaci u potpunosti na one s dna društvene ljestvice, moglo bi doći do eksplozije prema kojoj bi tjeranje **Janukoviča** bilo šala. Naravno, teret odgovornosti je ne samo na vladi nego i na opoziciji, ali isto tako i na EU koja osmišljava planove pomoći Ukrajini", poručio je europarlamentarac.

hdz_hdz.hr.jpg

Vuljanić kaže kako se Rusija ponaša točno onako kako je to očekivao. "Samo krajnje naivna i neupućena osoba mogla je pomisliti da će se Rusija mirno povući s Krima i Crnog mora. Pa oni su se stoljećima borili za tu poziciju. Možda su, umjesto da se apriori osuđuje Rusiju i pokuša joj se promijeniti stavove i prioritete, mogli otpočeti razgovore da li je moguće da Ukrajina bude članica ili kandidat EU i da se na njenom teritoriju nalaze ruske baze. Pa se možda mogla sačuvati i cjelovitost Ukrajine i njen europski put", istaknuo je Vuljanić.

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključivo je odgovornost Udruge za nezavisnu medijsku kulturu i ni na koji se način ne može smatrati da održava gledišta Europske unije. Stranica projekta: **Be EU 8 media outlets for one Parliament**

Ključne riječi: Vesna Pusić, Rusija, ukrajina, europska unija, Hrvatski laburisti, ORaH